

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2021/79 van 7 september 2021

over

tekst	ontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 1995 betreffende de invordering van niet – fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren, tot wijziging van de regelgeving over het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid en tot bepaling van de inwerkingtreding van artikel 3 van het decreet van 22 december 2017 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018
roepnaam	besluit wijziging regelgeving Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid
datum	zoals principieel goedgekeurd op 16 juli 2021

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad Van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van 20 juli 2021 van de heer Bart Somers, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, ontvangen door de VTC op 30 juli 2021;

Brengt op 7 september 2021 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen (hierna de "Adviesvrager") verzocht bij brief van 20 juli 2021 om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 1995 betreffende de invordering van niet – fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse

Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren, tot wijziging van de regelgeving over het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid en tot bepaling van de inwerkingtreding van artikel 3 van het decreet van 22 december 2017 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018 (hierna het “**Ontwerp**”), met name over de artikelen 18, 28, 30, 38, 39 en 41.

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, §1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het voorliggende besluit gaat over tot wijziging van artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 1995 *betreffende de invordering van niet – fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren*, wijzigt de regelgeving over het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid en bepaalt de inwerkingtreding van artikel 3 van het decreet van 22 december 2017 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018.
4. Het Ontwerp is erop gericht uitvoering te geven aan het gewijzigde decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse Integratie – en inburgeringsbeleid en de ambities in het Vlaamse Regeerakkoord omtrent de hertekening van inburgering en het aanpassen van het integratiebeleid.
5. Het Ontwerp omvat in essentie:
 - het benadrukken van het belang van gedeelde waarden en normen in het inburgeringscontract, met een overzicht van de rechten en plichten die in de samenleving gerespecteerd moeten worden en het expliciteren van een aantal waarden en normen in het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie;
 - het inhoudelijk uitbreiden en versterken van het inburgeringstraject door een verplichte inschrijving bij VDAB/Actiris en een participatie- en netwerktraject van 40 uur;
 - het flexibiliseren van het inburgeringstraject en het versterken van een aanbod op maat onder meer door het opmaken van een persoonlijk inburgeringsplan;
 - het invoeren van retributies binnen inburgering voor de test en de cursus maatschappelijke integratie;
 - het aanscherpen van de resultaatsverbintenis van de inburgeraar;
 - een verdieping van het inburgeringscontract door de bepaling van essentiële rechten en plichten;
 - het versterken van het taalvaardigheidsniveau na het inburgeringstraject;
 - het uitbreiden van de sanctioneringsprocedure;
 - het optimaliseren van het horizontaal integratiebeleid door de bepalingen in overeenstemming te brengen met het gewijzigde decreet van 7 juni 2013;
 - het verfijnen van de dienstverlening sociaal tolken en vertalen en van de juridische dienstverlening;
 - het vastleggen van een retributie voor de certificerende taaltesten.
6. De artikelen waarover advies gevraagd wordt betreffen enkel wijzigingen of toevoegingen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 *houdende uitvoering van het decreet van 7 juni 2013*, zoals gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering van 28 september 2018, 26 april 2019 en 11 september 2020.
7. Het betreft volgende verwerkingen:

- artikel 18: voegt een bepaling toe die bepaalt dat er voor bepaalde categorieën van inburgeraars kan afgeweken worden van de termijn van negentig dagen na de ondertekening van het inburgeringscontract waarin minimaal een van de twee vormingspakketten wordt opgestart. Als de verplichte inburgeraar zich niet aanmeldt binnen de tien werkdagen nadat het uitstel verstreken is, wordt dit beschouwd als de inbreuk niet regelmatig deelnemen;
- artikel 28: er kan deelgenomen worden door de inburgeraar aan de test of de cursus na betaling van de retributie. Als het EVA of het stedelijk EVA van het OCMW een garantie ontvangt dat voor de inburgeraar betaald zal worden, wordt ook geacht dat werd betaald voor de cursus;
- artikel 30: voor inburgeraars in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad bepaalt het EVA het vormingspakket opleiding Nederlands als tweede taal op basis van het advies van het Huis van het Nederlands Brussel vzw, dat bezorgd is via de Kruispuntbank Inburgering (bepaling overgenomen uit het huidige besluit);
- artikel 38: bepalingen met betrekking tot het inburgeringscontract;
- artikel 39: bepalingen met betrekking tot het inburgeringsattest;
- artikel 41: bepaalt de inbreuken die het EVA en het stedelijk EVA vaststellen. In navolging van de wijziging van het decreet van 7 juni 2013 zullen rechthebbende inburgeraars niet meer gesanctioneerd worden. Er is daardoor geen onderscheid meer, tussen inbreuken die de verplichte inburgeraars kunnen plegen en inbreuken die de rechthebbende inburgeraars kunnen plegen

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

8. Het Ontwerp is gebaseerd op het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, zoals gewijzigd door het decreet van 9 juli 2021 tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid.
9. Door de Gegevensbeschermingsautoriteit werd er advies gegeven inzake artikel 11 van een ontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 7 juni 2013 *betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid op 7 november 2018* (advies nr. 118/2018¹). Voor het overige werden er nog geen adviezen gevraagd.
10. Het ontwerp bevat verschillende bepalingen over de verwerking van persoonsgegevens, onder meer de artikelen 18, 28, 30, 38, 39 en 41.
11. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn:
 - (verplichte) inburgeraars en de partner met wie deze samenwoont of getrouwd (sic) is
 en dat het minstens de volgende gegevens betreft:
 - identificatiegegevens, contactgegevens, tewerkstellingsgegevens, studiegegevens, medische gegevens.

¹ <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-118-2018.pdf> [later te schrappen: De conclusie was: 25. De Autoriteit is van oordeel dat artikel 11 van het ontwerpdecreet voldoende waarborgen kan bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, voor zover daarin alle essentiële elementen van de voorgenomen mededelingen/verwerkingen worden opgenomen (zoals vereist krachtens artikelen 6.3 AVG, 8 EVRM en 22 Grondwet), inzonderheid: - vermelding van de opslagperiode(s) van de persoonsgegevens van de inburgeraars (zie randnummer 16); - aanduiding als dusdanig van de verwerkingsverantwoordelijke (zie randnummer 18). Daarenboven dient een protocolakkoord te worden afgesloten voor de elektronische mededeling van persoonsgegevens door het Agentschap aan de respectievelijke gemeenten (zie randnummer 24).]

12. Het gaat dus om de verwerking van persoonsgegevens, waaronder bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 AVG (verwerking van persoonsgegevens over gezondheid), en de VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

13. De bepalingen die voor advies worden voorgelegd zijn gebaseerd op het decreet van 7 juni 2013 *betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid*.

14. Artikel 18 en 30 van het Ontwerp vinden hun regelgevende grondslag in artikel 28 lid 4 van het decreet dat bepaalt dat de Vlaamse Regering de organisatie van het inburgeringstraject, alsook de inhoud, voorwaarden en kwaliteitscriteria van het vormingsprogramma bepaalt.

Artikel 28 van het Ontwerp vindt zijn regelgevende grondslag in artikel 30 lid 3 van het decreet dat stelt dat de Vlaamse Regering de nadere voorwaarden en regels inzake trajectbegeleiding bepaalt.

Artikel 38 van het Ontwerp vindt zijn regelgevende grondslag in artikel 34/2 § 4 van het decreet dat bepaalt dat de Vlaamse Regering de nadere regels kan bepalen van het inburgeringscontract en de elementen van het inburgeringscontract verder kan aanvullen.

Artikel 39 van het Ontwerp vindt zijn regelgevende grondslag in artikel 34/3, lid 3 van het decreet dat stelt dat de Vlaamse Regering de nadere regels voor het attest van inburgering en het attest van vrijstelling bepaalt.

Artikel 41 van het Ontwerp vindt zijn regelgevende grondslag in artikel 39 § 1 van het decreet dat stelt dat de Vlaamse Regering de controle regelt door het EVA, met name of:

1° de verplichte inburgeraar zich heeft aangemeld bij het EVA;

2° de inburgeraar voor elk onderdeel van zijn vormingsprogramma hetzij regelmatig heeft deelgenomen, hetzij de doelstellingen ervan heeft bereikt.

15. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG en voor sommige verwerkingen in artikel 9 AVG².

16. Noch het ontwerp, noch de nota aan de Vlaamse Regering vermelden expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. In het decreet (artikel 20) is er sprake van een computergestuurd cliëntvolgsysteem dat het EVA moet toelaten haar taken en kerntaken uit te voeren, met name onder meer het opvolgen van de inburgeraars en het meedelen van hun persoonsgegevens aan de gemeenten met het oog op het inschakelen van de gemeenten in het lokaal inclusief integratiebeleid. Het EVA wordt aangemerkt als verwerkingsverantwoordelijke.

17. De VTC meent dan ook dat er sprake is van een verwerking noodzakelijk om te voldoen aan een **wettelijke verplichting** die op de verwerkingsverantwoordelijke rust (art. 6, lid 1, c), AVG)³. De VTC beveelt aan de **rechtvaardigingsgrond** toe te voegen aan het Ontwerp, minstens in de nota aan de Vlaamse Regering.

18. In het Ontwerp worden ook bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van art. 9.1 AVG verwerkt, die een bijzondere rechtsbasis behoeven. Er wordt evenmin een expliciete melding gemaakt van op grond van welke uitzondering in de AVG de medische gegevens van de betrokkenen eventueel zullen verwerkt worden.

19. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de

² Wat ook de mogelijkheid van de verwerkingen ervan beperkt.

³ "c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;"

essentiële elementen⁴ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁵

20. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, c), AVG, die enkel betrekking hebben op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk afgebakend zijn⁶. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
21. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal namelijk niet naar de wetgeving kunnen verwezen worden.
22. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of voor een beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
23. De VTC wijst erop dat er ook sprake is van **persoonsgegevens in artikel 9 AVG**, met name gegevens over de gezondheid van de betrokkenen.
24. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9, AVG behoeven naast een specifieke rechtvaardigingsgrond strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van artikel 9, WVG dat aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:
 - de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
 - de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;

⁴ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”)⁴;
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden⁴;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n)⁴.

⁵ Zie DEGRAVE, E., *“L’État-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle”*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.m.: EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26), Arrest nr. 2/2021 van 14 januari 2021, overw. B.22.1. e.v. Zie ook SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116.

⁶ Artikel 6, 3, AVG. Voor wat punt e) betreft, bestaat de doelstelling van de verwerking in de vervulling van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht.

- ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.

25. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling.

3. Doelbinding

26. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).

27. De doeleinden worden in het Ontwerp niet expliciet vermeld. Artikel 21 van het *decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid* bepaalt dat de persoonsgegevens uitsluitend mogen verwerkt worden en aangewend met oog op de verwezenlijking van de taken en kerntaken van het EVA, vermeld in artikel 17, eerste tot en met derde lid (integratie ondersteunen, stimuleren en begeleiden). Uit de voorgelegde artikelen kunnen de doeleinden van de verwerking volgens de VTC wel voldoende worden afgeleid (zie ook onder minimale gegevensverwerking).

4. Verantwoordelijkheid

28. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.

29. Het decreet van 7 juni 2013 *betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid* bepaalt in artikel 20, §1 dat het EVA de verwerkingsverantwoordelijke is.

30. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verantwoordelijken voor de verwerking moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordelingen** (GEB - artikel 35 AVG)⁷ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk zijn. De VTC wijst in dat kader op de lijst met verwerkingen waarvoor een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling dient te worden uitgevoerd door de Vlaamse bestuursinstanties⁸. De volgende verwerkingen worden door het Ontwerp vooropgesteld en vereisen een GEB:

- de uitwisseling op systematische wijze van persoonsgegevens in de zin art. 9 AVG, namelijk gegevens over de gezondheid van de betrokkenen;
- wanneer er op grote schaal gegevens van personen met een migratie-achtergrond of van leden van etnisch-culturele minderheden ingezameld worden of op systematische wijze worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken.

5. Minimale gegevensverwerking

⁷ Voor richtlijnen over, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁸

https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf?timestamp=1589396929

31. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
32. De **categorieën van betrokkenen** zijn de (verplichte) inburgeraars en de partners met wie ze samenwonen of getrouwd (sic) zijn.

De **categorieën van persoonsgegevens** die worden verwerkt zijn:

Art. 18 (al dan niet regelmatig deelnemen):

- tewerkstellingsgegevens: bewijs van tewerkstelling om uitstel te krijgen van de opstart van een vormingspakket; werk van betrokkene zelf of van de partner waarmee hij getrouwd is of samenwoont in het buitenland aan de hand van een attest;
- studiegegevens: bewijs van het volgen van onderwijs om uitstel te krijgen van de opstart van een vormingspakket; studie van betrokkene zelf of van de partner waarmee hij getrouwd is of samenwoont in het buitenland aan de hand van een attest;
- medische gegevens: een ziekte of een tijdelijk verblijf in het buitenland om medische redenen, gestaafd door een medisch attest.

Art. 28 (betaling retributie):

- identificatiegegevens en contactgegevens met het oog op het verzenden van een betalingsverzoek voor de retributie en het eventuele betekenen van een dwangbevel.

Art. 30 (bepalen vormingspakket voor inburgeraars uit het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad)

- identificatiegegevens: woonplaats om tweede taal te bepalen in het kader van het vormingspakket.

Art. 38 (inburgeringscontract):

- identificatiegegevens: handtekening op inburgeringscontract en bijlage;
- tewerkstellingsgegevens: bewijs van tewerkstelling om uitstel te krijgen van de opstart van een verplichte inburgering;
- studiegegevens: bewijs van het volgen van onderwijs om uitstel te krijgen van een verplichte inburgering.

Art. 39 (inburgeringsattest):

- identificatiegegevens voor het attest van inburgering of verklaring van geleverde inspanningen.

Art. 41 (sanctionering inbreuken)

- Identificatiegegevens en studieresultaten: attest waaruit blijkt dat het voor de inburgeraar door beperkte leercapaciteiten onmogelijk is de doelstellingen voor het vormingspakket opleiding Nederlands als tweede taal of maatschappelijke oriëntatie te behalen. Daarnaast opslag en uitwisseling van deelname aan de vormingspakketten voor de voortgangscntrole van regelmatige deelname.

33. De VTC is van oordeel dat er voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking.

34. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Zo kan verwezen worden naar artikel 18: het model van attest van uitstel wordt opgemaakt door het EVA en ter beschikking gesteld via de Kruispuntbank⁹ Inburgering en artikel 38 en 39: het EVA maakt het model van inburgeringscontract, van persoonlijk inburgeringsplan en van bijlage bij het inburgeringscontract op en stelt die modellen ter beschikking via de Kruispuntbank Inburgering.
35. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden. Het betreft hier beperkte wijzigingen aan bestaande procedures waarvoor in het verleden al diverse machtigingen zijn verleend.

6. De bewaartermijn

36. Krachtens artikel 5.1 e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
37. Het Ontwerp voorziet niet in een bewaartermijn. Het decreet bevat enkel een bewaartermijn (5 jaar) voor de persoonsgegevens die aan de gemeenten worden bezorgd (en waarvoor het EVA verwerkingsverantwoordelijke blijft).
38. De VTC kan dus niet oordelen of voldaan wordt aan het principe van opslagbeperking. De VTC adviseert dat de verwerkingsverantwoordelijke de maximale bewaartermijn(en) voor de verwerking van deze persoonsgegevens bepaalt, of toch minstens criteria voorziet die toelaten deze bewaartermijnen te bepalen (voor zover deze nog niet in machtigingen zijn vastgelegd).

7. Juistheid

39. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
40. Noch het Ontwerp, noch het decreet bevat bepalingen hierover. De VTC beveelt aan om die op te nemen, eventueel door te verwijzen naar bestaande regelingen. De verwerkingsverantwoordelijke zal hier in elk geval maatregelen voor moeten vastleggen.

8. Rechten van de betrokkenen en transparantie

41. Persoonsgegevens moeten verwerkt worden op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is (artikel 5.1a AVG)
42. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
43. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 41, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun gegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

9. Beveiligingsmaatregelen

44. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend

⁹ Dit is geen echte kruispuntbank.

- beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
45. De VTC wijst erop dat aangezien het hier bijzondere categorieën van gegevens betreft (gegevens over de gezondheid van betrokkenen), een bijzondere aandacht vereist is voor informatieveiligheid.
46. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁰ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹¹ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹² en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haaracties waren en waarom¹³.
47. Artikel 32 AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking
48. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover, in het bijzonder naar die in verband met de Kruispuntbank Inburgering zelf¹⁴.
49. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren¹⁵.

III. BESLUIT

50. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de correcte rechtsgrond aangeven, eventueel in de nota aan de Vlaamse Regering (randnummer 2);

¹⁰ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹¹ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹² Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschiede instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹³ *Audit trailing of beveiligd controlespoor*.

¹⁴ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

¹⁵ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.

- na te gaan of er een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling dient te worden uitgevoerd (randnummer 30);
- te voorzien in bewaartermijnen (luik 6);
- te voorzien in bepalingen over de juistheid van de persoonsgegevens en transparantiemaatregelen uit te werken (luik 7 en 8).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2021-09-14 17:30:17 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

